

HOOGDUITSCH E SPRAAKLEER.

V O O R

G Y M N A S I A

E N

H O O G E R E B U R G E R S C H O L E N .

D O O R

D r . C . A . X . G . F . S I C H E R E R .

~~~~~  
VIERDE DRUK.  
~~~~~

LEIDEN, E. J. BRILL.

—
1 8 7 4 .

INHOUD.

INLEIDING.

Over de Hoogduitsche taal. § 1. Bl. 1.

OVER DE SPRAAKKLANKEN EN HUNNE UITSPRAAK.

I. *Over de letters.* § 2—6. — 4.

II. *Over de uitspraak der letters.*

1. *Over de uitspraak der klinkers.* § 7—11. . . — 5.

2. *Over de uitspraak der medekl.* § 12—17 . . — 17.

III. *Over de uitspraak der lettergrepen en woorden.*

1. *Over den duur van de uitspraak (quantiteit)*
der lettergrepen. § 18. — 20.

2. *Over den klemtoon (accent).* § 19—21. . . — 21.

BIJZONDERE BEHANDELING DER WOORDSOORTEN.

OVER HET LIDWOORD (ARTIKEL, GESCHLECHTSW.) § 22—25. — 27.

OVER HET ZELFSTANDIG NAAMWOORD.

I. *Over de vorming der zelfstandige naamwoorden.*
§ 26—31. — 36.

II. *Over het geslacht der zelfstandige naamwoorden.*
§ 32—34. — 38.

III. *Over de verbuiging der zelfstandige naamwoorden.*

Over de verbuiging der gemeene namen en der
begripsnamen. § 35. — 52.

Overzicht van de uitgangen in de verschillende
verbuigingen.

A. *Sterke verbuiging.*

1. *Eerste klasse.* § 36. — 54.

2. *Tweede klasse.* § 37. — 59.

3. *Derde klasse.* § 38. — 61.

4. *Vierde klasse.* § 39. — 62.

Over de vorming van den genitief en den
datief enkelvoud in alle klassen der sterke
declinatie. § 40. — 63.

B. *Zwakke verbuiging.* § 41. — 66.

A. *Lijst van de zelfst. naamw., die een dub-*
belen meervoudsvorm hebben. § 42. . . — 69.

B. <i>Lijst van zelfst. naamw., die bij verschil van beteekenis een verschillenden meervoudsvorm hebben.</i> § 42.	Bl. 69.
C. <i>Lijst van zelfst. naamw., die bij verschil van beteekenis een verschillenden meervoudsvorm, alsmede een verschillend geslacht hebben.</i> § 42.	— 70.
D. <i>Lijst van zelfst. naamw., die toevallig in het enkelvoud gelijkvormig zijn, maar ten opzichte van hunnen oorsprong niets met elkander gemeen hebben, en ook meestal in geslacht en meervoudsvorm verschillen.</i> § 42—43.	— 71.
<i>Over de verbuiging van vreemde woorden met ongewijzigden vorm.</i> § 44.	— 73.
<i>Verbuiging der eigennamen.</i> § 45.	— 75.
<i>Over eenige substantieven, die niet in het meerv., en eenige andere, die niet anders dan in het meerv. gebruikt worden.</i> § 46, 47.	— 80.
<i>Recapitulatie.</i> § 48.	— 83.
OPSTELLEN. <i>Aanmerkingen ter voorlichting bij het vertalen der opstellen.</i>	— 85.
OPSTELLEN OVER DE ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.	
I. <i>Over de eerste klasse der sterke verbuiging.</i> 1—6.	— 87.
II. <i>Over de tweede klasse der sterke verbuiging.</i> 7—14.	— 90.
III. <i>Over de derde klasse der sterke verbuiging.</i> 15—18.	— 95.
IV. <i>Over de vierde klasse der sterke verbuiging.</i> 19.	— 98.
V. <i>Over de zwakke verbuiging.</i> 20—24.	— 98.
VI. <i>Over de verschillende verbuigingen.</i> 25—40.	— 101.
OVER HET BIJVOEGELIJK NAAMWOORD (ADJECTIV, BEIWORT).	
I. <i>Over den syntaktisch onderscheiden aard des bijvoegelijken naamwoords.</i> § 49.	— 113.
II. <i>Over de vorming der bijvoegelijke naamwoorden.</i> § 50, 51.	— 115.
III. <i>Over de trappen van vergelijking.</i> § 52—54.	— 121.
IV. <i>Over de concretie of samenvoeging, en de geslachtsverandering der bijvoegelijke naamwoorden.</i> § 55.	— 126.

V. <i>Over de verbuiging der bijvoegelijke naamwoorden.</i>	
§ 56	Bl. 128.
A. Sterke verbuiging	— 129.
B. Zwakke verbuiging.	— 130.
C. Gemengde verbuiging.	— 132.
<i>Aanmerkingen betreffende de verbuiging der ad-</i> <i>jektieven in het algemeen.</i> § 57.	— 133.
<i>Aanmerkingen betreffende het gebruik der sterke</i> <i>en der zwakke verbuiging.</i> § 58, 59.	— 135.
VI. <i>Over de regering der bijvoegelijke naamwoorden.</i>	
§ 60—62.	— 142.
OPSTELLEN OVER DE BIJVOEGELIJKE NAAMWOORDEN. 41—65.	— 149.
OVER HET VOORNAAMWOORD.	
I. <i>Over de persoonl. voornaamwoorden.</i> § 63.	— 164.
II. <i>Over de bezittel. voornaamwoorden.</i> § 64.	— 169.
III. <i>Over de aanwijz. voornaamwoorden.</i> § 65.	— 171.
IV. <i>Over de bepalende voornaamwoorden.</i> § 66.	— 174.
V. <i>Over de onbepaalde voornaamwoorden.</i> § 67.	— 177.
VI. <i>Over de vragende voornaamwoorden.</i> § 68.	— 178.
VII. <i>Over de betrekkel. voornaamwoorden.</i> § 69.	— 181.
OPSTELLEN OVER DE VOORNAAMWOORDEN. 66—94.	— 184.
OVER HET TELWOORD.	
I. <i>Over de grondgetallen.</i> § 70.	— 200.
II. <i>Over de rangschikkende telwoorden.</i> § 71.	— 208.
III. <i>Over de onbepaalde telwoorden.</i> § 72.	— 209.
IV. <i>Over de herhalingstallen.</i> § 73	— 215.
V. <i>Over de verdubbeltallen.</i> § 74.	— 216.
VI. <i>Over de soortgetallen.</i> § 75.	— 217.
OPSTELLEN OVER DE TELWOORDEN. 95—105	— 217.
OVER HET WERKWOORD.	
I. <i>Over de vorming des werkwoords.</i>	
Over de afleiding der werkw. § 76—79.	— 223.
Over de samengestelde werkwoorden, met be-	
trekking tot de scheidbaarheid of onseid-	
baarheid hunner samenstelling. § 80.	— 229.
II. <i>Over de verbuiging der werkwoorden.</i> § 81.	— 261.

A. Sterke verbuiging.	Bl. 262.
Klankzuivering, Umlaut en Klankverwisseling. § 82.	— 263.
I. Voorbeeld van sterke verbuiging.	— 266.
II. Voorbeeld van een onvergankelijk werkwoord met het hulpwerkwoord <i>sein</i>	— 269.
B. Zwakke verbuiging. § 83.	— 272.
I. Voorbeeld van zwakke verbuiging	— 272.
II. Voorbeeld van een terugwerkend werkwoord met eenen accusatief.	— 274.
III. Voorbeeld van een terugwerkend werkwoord met eenen datief.	— 275.
Over de uitlating (syncöpe) en afwerping (apocöpe) van de e der verbuigingsuitgangen.	— 276.
Werkwoorden, die zoowel sterk als zwak verbogen worden. § 84.	— 281.
Onregelmatige Werkwoorden. § 85.	— 286.
Alphabetische lijst der sterke en der onregelmatige werkwoorden. § 86.	— 295.
III. Over het gebruik der verschillende verbuigingsvormen des werkwoords.	
A. Het geslacht (genus) der werkw. § 86.	— 306.
B. De wijze (modus) der werkw. § 88, 89.	— 309.
C. De modale hulpwerkwoorden. § 90	— 321.
IV. Over de regering der werkwoorden.	
A. Werkwoorden met den accusatief. § 91, 92.	— 325.
B. Werkwoorden met den genitief. § 93.	— 333.
C. Werkwoorden met den datief. § 94.	— 339.
OPSTELLEN OVER DE WERKWOORDEN. 106—198.	— 348.
OVER DE BIJWOORDEN. § 95.	— 394.
OPSTELLEN OVER DE BIJWOORDEN. 199—202.	— 406.
OVER DE VOORZETSELS. § 96.	— 408.
OPSTELLEN OVER DE VOORZETSELS. § 203—212.	— 458.
OVER DE VOEGWOORDEN. § 97.	— 463.
OPSTELLEN OVER DE VOEGWOORDEN. § 213—222.	— 489.
OVER DE TUSSCHENWERPSELS. § 98.	— 494.
OPSTELLEN OVER DE TUSSCHENWERPSELS. § 223, 224.	— 498.